

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

SKRZYPIEC

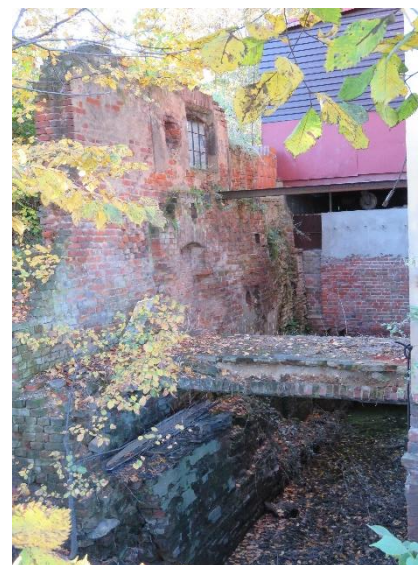
1. Nazwa

MŁYN WODNY Z BUDYNKIEM MIESZKALNYM

2. Czas powstania

1866 r.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

nr 5

dz. nr 587/13, 587/14

5. Przynależność administracyjna

Województwo **OPOLSKIE**

Powiat **PRUDNICKI**

Gmina **LUBRZA**

6. Formy ochrony

Nr rejestru zabytków:

MPZP:

8. Historia, opis i wartości

Po raz pierwszy Skrzypiec wzmiankowany był jako Greywitz w 1331r. W 1392 r. we wsi znajdował się młyn dwukołowy należący do właściciela osady. Od 1598r. Skrzypiec znalazł się w posiadaniu Prudnika. W 1830 roku w Skrzypcu istniała gorzelnia i browar, był także młyn wodny. Pierwotna budowla, prawdopodobnie drewniana, zastąpiona została w 1866 r. (data uwidocznioma w kracie okiennej) obecnym obiektem. Modernizacja młyna, która nastąpiła prawdopodobnie w 1911 r (zastąpienie koła wodnego turbiną Francisa), spowodowała także zmiany w układzie hydrotechnicznym i bryle budynku. Wzniesiono wtedy komorę turbiny i przybudówkę pd.-zach. Od lat 20-tych do czasów II wojny światowej udokumentowanym właścicielem młyna w Skrzypcu był A. Heisig. W 1997 r, wskutek pożaru zniszczeniu uległ dach oraz wnętrze części gospodarczej i częściowo mieszkalnej młyna.

Młyn jest budynkiem trzykondygnacyjnym o wystawnej formie, nawiązującej do neogotyckiego budownictwa pałacowego. Obiekt eklektyczny z elementami klasycyzującymi. Budynek w stanie częściowej ruiny murowany z cegły, tynkowany; z dachem dwuspadowym o niewielkim kącie nachylenia połaci dachowych, pierwotnie kryty papą na lepiku. Elewacja frontowa jest dziewięcioosiowa, symetryczna, w trzech osiach środkowych ryzalit z narożnymi pilastrami w formie wieżyczek ze zwieńczeniami. Ryzalit zamknięty płaskim, trójkątnym szczytem z prostokątną sterczyną w wierzchołku. detal architektoniczny: gzymsy, podziały ramowe elewacji, fryz arkadowy, boniowanie, pilastry, sterczyny, gzymsy nadokienne, profilowane obramienia okienne. Otwory okienne w strefie parteru i w całym ryzalicie zamknięte półłukiem, pozostałe prostokątne. Częściowo zachowana oryginalna stolarka okienna – okna krosnowe, zdwojone oraz drzwi dwuskrzydłowe, ramowo – płycinowe.

Cenny obiekt o obecnie unikalnej funkcji i formie architektonicznej na terenie gminy, stanowi dominantę architektoniczną wsi, zarówno ze względu na rozmiary obiektu, jak i efektowną formę budowli.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Stan techniczny obiektu zły; budynek nieużytkowany, w częściowej ruinie. W wyniku braku zadaszzenia wewnątrz narażone jest na niszczące działanie warunków atmosferycznych, co skutkuje stałą i postępującą destrukcją, silne zawilgocenie, porażenie biologiczne, osłabienie konstrukcyjne całej budowli a w efekcie uszkodzenia konstrukcji ścian i stropów wszystkich kondygnacji. Stan budynku stwarza zagrożenie katastrofą budowlaną.

Poza zamknięciem obiektu, konieczne monitorowanie stanu zachowania budynku i podjęcie działań zabezpieczających, ograniczających degradację substancji budowlanej i możliwość wystąpienia katastrofy budowlanej.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Iwona Solisz

listopad 2020r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków